НАЦИОНАЛНА ТЪРГОВСКО-БАНКОВА ГИМНАЗИЯ – ГРАД СОФИЯ

1408, бул. „Витоша” 91, тел. 02 952 08 57, e-mail: info-2224433@edu.mon.bg

ПРАВИЛНИК

за осигуряване на безопасни условия за обучение, възпитание и труд

Правилникът определя основните изисквания, които трябва да се спазват при провеждане на възпитанието, обучението и трудовата дейност, за да се предотвратят евентуални трудови злополуки и заболявания на учениците в процеса на обучението и при извънучилищни дейности.

В ситуацжия на епидемия се спазват националните, регионалните и училищните мерки, определени от РЗИ, МОН и НТБГ.

Правилникът е задължителен за всички ученици в учебно-възпитателния процес и в трудовата дейност и урежда техните права, задължения и отговорности по осигуряване, контролиране и изпълнение на безопасни условия за възпитание, обучение и труд.

Ръководството на гимназията е задължено да осигурява инструктаж по безопасността на труда:

- на педагогическия и непедагогическия персонал;
- на лицата, които по различни поводи се намират в училищната сграда;
- на учениците преди започване на учебните занятия.

Ръководството на гимназията е задължено да следи за спазването на съответните правила, за провеждането на инструктажите и вписването им в специални книги за инструктажа.

I. Задължения, отговорности и права на директора на училището:

1. Отговаря за цялостното изпълнение на:

- правилника за безопасни условия за обучение, възпитание и труд в училището;
- другите действащи нормативни документи и указания;
- заповедите от МОН по въпросите на охраната на труда.

2. Утвърждава не по-късно от началото на учебната година правилник на училището за осигуряване на безопасни условия за възпитание, обучение и труд и

организира запознаването на учениците, педагогическия, непедагогическия персонал и родителите с него. Създава условия за опазване живота и здравето на учениците.

3. Възлага на длъжностно лице с подходящо образование и подготовка осъществяването на координация и контрол по осигуряването на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

4. Изисква и осигурява медицински преглед на учениците преди постъпването им в училище. Организира заедно с медицинската сестра провеждането на всички видове здравни мероприятия и поддържането на реда и хигиената в сградата и на двора.

5. Упражнява контрол при провеждане на инструктажите и обучението по безопасността и хигиена на труда и пожарната безопасност.

6. Осигурява вписването на конкретните задължения за безопасни условия на труд съгласно чл. 3, т.1 от ПМС № 9 от 1995 г. към длъжностните характеристики на служителите на училището.

7. Директорът осигурява:

– подходящи помещения за учебни кабинети и не допуска използването на неподходящи тавански, избени или сутеренни помещения;

– необходимите средства за мероприятията по охрана на труда;

– щателен преглед на състоянието на сградата, като особено внимание се обръща на закрепването на вратите и прозорците, обезопасяването на електрическите инсталации, изискванията по хигиената на труда и пожарната безопасност.

8. Ежегодно докладва на Педагогическия съвет за състоянието по безопасността и хигиена на труда и пожарната безопасност, за причините довели до трудови злополуки и предприетите мерки за отстраняването им.

9. Осигурява своевременното съставяне на протокол за трудова злополука или професионално заболяване, както и разследване на причините, довели до това. Незабавно уведомява РУО на МОН, териториалното поделение на НОИ, териториалната администрация на инспекцията по труда, органите на МВР, прокуратурата и гражданската защита в случаите на тежки злополуки и аварии.

10. Осъществява взаимодействието и координацията с органите на Министерство на здравеопазването, МВР и местните органи на държавната власт в дейността си по осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

11. Отговаря за обезопасяването на училището чрез спазване на действащите норми, правилници, наредби и предписания за предотвратяването и ликвидирането на аварии и пожари.

12. Осигурява необходимото противопожарно оборудване и мястото за разполагането му. Определя пътищата за евакуация на учениците, служителите и работниците, съгласувано с противопожарните органи. Следи за състоянието на проходите за евакуация, за правилната експлоатация на електрическите.

13. Осигурява изготвянето на инструкции за спазване изискванията и правилата за пожаробезопасност.

14. Осигурява спазването на всички правила за пожаробезопасност при провеждане в сградата на несвойствени мероприятия (вечери, празненства и др.).

15. Когато изходът на сградата е в близост до улица с интензивно движение, осигурява съответното обезопасяване.

II.Задължения за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд на лицето, заемащо длъжността заместник-директор по АСД:

1. Изпълнява в срок заповедите на директора и предписанията на контролните органи за отстраняване на допуснати нарушения по безопасността и хигиена на труда и пожарната безопасност. Пряко ръководи изпълнението на мероприятия за подобряване на условията за работа и за ограничаване или недопускане на причини, водещи до трудови злополуки и професионални заболявания.

2. Организира провеждането на противопожарна подготовка на работниците и педагогическия персонал и изучаването на изискванията по пожарната безопасност и правилата за ползване на наличните средства за гасене.

3. Провежда начален инструктаж по безопасност и хигиена на труда и пожарна безопасност с всички новопостъпващи учители и работници преди допускането им на работа.

4. Ежегодно организира провеждането на инструктаж по безопасност и хигиена на труда и пожарна безопасност с всички ученици в началото на учебната година.

5. Участва заедно с медицинската сестра в извършването на периодичен контрол за санитарно-хигиенното състояние във всички помещения в сградата.

6. Води ревизионната книга за вписване на констатации и предписания на контролните органи по охрана на труда.

7. Организира разследване на станалите трудови злополуки. Участва при разследване на аварии, пожари, смъртни случаи и тежки злополуки.

8. Участва в проверките, извършени от контролните органи на Главна инспекция по труда и други държавни органи, осъществяващи контрол по трудовото законодателство.

9. Осъществява връзка с Министерството на здравеопазването и МВР относно цялостната организация на работата по безопасността и хигиена на труда и пожарната безопасност в училище.

10. Дава предложения за подобряване на условията на труд.

11. Осигурява спазване разпоредбите на Кодекса на труда във връзка с работното време, почивките и отпуските на щатния персонал.

12. Изпълнява и всички други задължения по безопасността и хигиена на труда и пожарната безопасност и трудовите правоотношения, предвидени в нормативни документи за длъжността.

13. Поддържа регистъра и съхранява декларациите за трудовите злополуки.

14. Извършва периодичен инструктаж на непедагогическия персонал на работното място.

III.Задължения на класните ръководители:

1. Срещу подпис запознават всички ученици с Инструкцията на учениците за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд в училище. Началният инструктаж се извършва в началото на учебната година, а периодичният - три пъти годишно:

- след приключване на есенната ваканция;
- след приключване на коледната ваканция;
- след приключване на междусрочната ваканция;
- след приключване на пролетната ваканция.

2. Часовете по защита при бедствия се провеждат от класните ръководители в часа на класа.

3. В процеса на обучението се изучава и плана на училището за защита на учениците при бедствия, аварии, катастрофи, пожари и евакуационната схема на училищната сграда.

IV.Задължения на учителите по информатика и информационни технологии:

1. Поддържат в изправност наличната техника в помещението, в което работят.

2. Изготвят инструктаж за работа в кабинета.

3. Запознават всички ученици с инструктажа и възможните последици при неспазване на изискванията за безопасност или работа с неизправни уреди.

4. След провеждане на инструктажа да попълнят всички графи в съответната книга за инструктаж.

V. Задължения на учителя по физическо възпитание и спорт за осигуряване на безопасността на учениците:

1. Да изисква, устройва и обзавежда салона и площадката за физкултура със здрави, изправни и сигурно монтирани уреди, гимнастически постелки, подвижни съоръжения за отскоци, масивна настилка на площадката (асфалт) и др.

2. Да полага грижи за поддържане на уредите в изправно състояние. Особено внимание да обръща на крепежните елементи (винтове, болтове, скоби, обтегачи, възли и др.).

3. Ежедневно, преди започване на занятията по физкултура, да извършва оглед и проверка на състоянието на всички уреди и съоръжения, които се използват.

4. Да не допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност за злополука. Да се играе без гимнастически постелки.

5. Да поддържа ред и последователност при изпълнението на упражненията особено тези, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и крият опасност от сблъсквания, падане при разсейване на вниманието или уплаха.

6. Да следи за физическото и психическото състояние на учениците и при наличие на отклонения от нормалното, да не изисква изпълнение на трудни елементи.

7. При хвърляне на уреди да внимава да няма хора на мястото около падането.

8. Да осигурява местата за физическо възпитание и спорт да отговарят на хигиенните изисквания за осветление, чистота на въздуха, температура, чистота на настилката, разположение на уредите и др.

9. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и да уведоми директора на училището.

10. Баскетболните табла, хандбалните и футболните врати, волейболните колони и др. трябва да бъдат закрепени здраво или стабилизирани сигурно.

11. Траповете за скачане трябва да бъдат дълбоко разкопани.

12. Не се допуска учениците да играят самостоятелно без наблюдение от учител.

13. На момичетата, ненавършили 15 годишна възраст, не могат да се възлагат физически упражнения, които могат да увредят или да причинят деформация на органите в малкия таз.

VI. Задължения на учителите по химия и физика по време на учебните занятия:

1. Извършват необходимия встъпителен инструктаж, обучават учениците на правилна и безопасна работа.

2. Вписват проведения с учениците инструктаж и обучение по безопасността на труда в специална „Книга за инструктаж".

3. Запознават учениците с несъвместимостта на химическите елементи.

4. При работа с опасни вещества преподавателите да имат предварително подписан от директора на училището документ за точните количества и вид материали и след работа да се съставя акт за изразходването им. Тези вещества се съхраняват в запечатан шкаф и се изразходват съгласно Правилника за производство, търговия, съхранение, пренасяне и употреба на силно действащи отровни вещества (ДВ, бр. 34 от 27.04.1973 г.) и за тях отговаря срещу подпис учителя по химия. Всички стъкла и банки да са картотекирани и да имат четливо написани етикети за съдържанието си и указания за работа с тях. Кабинетите и лабораториите по химия и физика трябва да имат в непосредствено съседство хранилище.

VII. Задължения на непедагогическия персонал:

1. Задължения на хигиенистите:

- Извършват редовно и качествено почистване на класните стаи два пъти дневно, забърсват праха по мебелите и проветряват.

- В ситуация на епидемия извършват почистване с дезинфектант в началото и в края на всяка смана, а на чинове, маси и други повърхности – и в голямото междучасие.

- Почистват коридорите и сервизните помещения след всяко междучасие и хлорират сервизните помещения.

- Ежемесечно извършват основно почистване на класните стаи, коридорите и сервизните помещения.

- Ежедневно почистват двора и спортните площадки.

- Спазват санитарно-хигиенните изисквания и противопожарните правила по охрана на труда.

- Следят за повреди в помещенията и своевременно уведомяват ръководството на училището, ако има такива.

- Грижат се за затваряне на крановете на чешмите и проверяват осветлението.

- Грижат се за навременно включване и изключване на електрическото осветление в класните стаи и коридорите.

- След приключване на втора смяна обхождат сградата и затварят всички прозорци и врати.

2. Задължения на портиерите:

- Осигуряват пропускателен режим в училище.

- Не допускат влизането на външни лица, които нарушават нормалното протичане на учебния процес. Допускат учениците само при представяне на лична карта.

3. Задължения на техника:

- Отговаря за поддържане в изправност на парната инсталация и нормалното отопление на сградата.

- Не допуска използването на нестандартни и технически неизправни отоплителни и нагревателни уреди.

- При използване в училище на отоплителни уреди следи да се спазват съответните нормативни разстояния.

- Във връзка с евентуален режим на тока изключва централно електрозахранването в извънучебно време.

- При евентуални силни течове на вода в сградата на училището спира с централния кран водоснабдяването и информира ръководството на училището за възникнали аварии.

- При ниски температури през зимния период поддържа необходимата температура в радиаторите, за да избегне замръзване.

- Следи всички учители и служители, използващи допълнителни електроуреди, в края на работния ден да изключват уредите от контактите.

4. Задължения на работника по поддръжка на училището:

- Грижи се за поддръжката на сградата – ремонт на брави, подмяна на стъкла, дърводелска работа.

- Отстранява по-леки повреди в електрическата инсталация, подменя електрически крушки, ключове, контакти.

- При необходимост действа с наличните противопожарни уреди и съоръжения.

5. Задължения на домакина:

- Следи за наличността и изправността на противопожарните съоръжения. Не допуска използването им за никакви други цели, освен за гасене на пожар.

- Следи за състоянието на проходите за евакуация, за правилната експлоатация на отоплителната и електрическата инсталация и уреди и за спазване на противопожарните норми.

6. Задължения на учениците:

- Да идват в училище 15 минути преди започване на учебните занятия.
- Стриктно да спазват правилата за движение по пътищата при придвижване от дома към училище и обратно.
- Влизането и излизането от училище става през централния вход.
- При влизане проверяват дали класната стая е годна за провеждане на занятия. При установяване на нередности и повреди – счупени ключове, контакти, прозорци, чинове, столове и други да се уведоми класния ръководител или преподавателя.
- Забранява се отварянето на прозорци в коридорите. Не се допуска качване по первазите на прозорците, навеждане през тях и хвърляне на отпадъци или други предмети.
- Забранено е внасянето на ножчета и остри предмети в училище и използването им в междучасията и часовете.
- Забранява се на учениците да консумират храна в класната стая.
- Не се допуска игра с топки и други спортни пособия в класните стаи и коридорите, пързалянето по мозайката и парапетите на стълбищата, каране на ролкови кънки, ролери и други по коридорите и двора на училището.
- Миенето на коридорите се извършва по време на 1-вия и 4- тия учебен час. Не се допуска движение на ученици по коридорите и стълбищата по това време.

- Учениците са длъжни да пазят чисти класните стаи, коридорите, физкултурния салон, тоалетните и двора на училището. Отпадъците се събират на определените места.

- Всички ученици са длъжни да поддържат личната си хигиена и да идват на училище в приличен вид.

- При отсъствие на учителя, учениците остават в класната стая и изчакват заместващия учител, без да излизат в коридора, да вдигат шум и да пречат на нормалното протичане на учебния процес в другите кабинети.

- В часовете по физическо възпитание и спорт учениците стриктно да изпълняват изискванията на учителите. Да не играят на уреди, които са физически износени и крият опасност за живота им.

- В часовете по химия, поради повишена опасност при работа с вредни вещества от пожар, взрив и т.н., учениците да спазват указанията на учителя.

- С цел осигуряване на пожарна безопасност, учениците са длъжни стриктно да спазват противопожарната наредба на директора на училището, както и действащите правила и предписания на Районна служба „Противопожарна и аварийна безопасност” (ПАБ):

- по всяко време се забранява игра с електрическите ключове, контакти, електрически табла и опити за отстраняване на повреди;

- не се допуска ползването на отоплителни уреди;

- абсолютно е забранено пушенето и паленето на огън в двора, сградата и тротоарите около нея;

- не се разрешава игра с пожарогасителите и пожарните кранове в сградата;

- при възникване на пожар или авария учениците са длъжни да спазват указанията на учителя и да изчакат пристигането на екипите за ПАБ. При възможност до идването на огнеборците, учителите, помощният персонал и учениците могат да започнат гасене на пожара с наличния инвентар (вътрешен противопожарен кран, пожарогасители, кофпомпи, пясък, азбестови одеяла и др.)

- да спазват противоепидемичните мерки, определени в документи на РЗИ, МОН и НТБГ.

- Разрешение за екскурзии, излети, походи и посещения с учебна цел се получава от директора на училището по предварителна заявка от учител. По време на тези мероприятия учениците изпълняват указанията на учителите, които ги придружават.

- Особено внимание се обръща на учениците да спазват всички указания за безопасност при движение в града.
- В случай на насилие, пътно-транспортно произшествие и др., при които има пострадали ученици, веднага да се уведомява директора или помощник-директорите на училището.
- При системни нарушения на учениците по отношение безопасността на труда за тях се докладва на Директора.

Условия за безопасно провеждане на възпитанието, обучението и трудовата дейност:

I. Противопожарни изисквания към помещенията на учебните заведения.

1. По всяко време трябва да има свободен достъп до всички помещения, съоръжения и водоизточници. Пътищата, проходите и входовете да бъдат в изправност и свободни от материали, а през зимата почистени от сняг.

2. Евакуационните пътища и изходи трябва да бъдат устроени и поддържани съобразно изискванията за противопожарните строително-технически норми (Наредба 2 на ДВ бр. 58 от 1997 г.)

3. Евакуационните пътища са тези, които осигуряват безопасно движение на хора към изходите: стълбища, коридори, фоайета и др.

4. Вратите, определени за евакуация, трябва да се отварят навън и да бъдат винаги свободни, за да може веднага да бъдат отворени при нужда.

5. Стълбищата, коридорите и изходите да бъдат винаги свободни от всякакви материали и съоръжения. Там не се допуска складиране на материали.

6. Чиновете, масите и столовете трябва да са разположени така, че изходите да бъдат свободни.

7. В многоетажните сгради най-малките ученици трябва да заемат първите етажи.

8. На територията на учебното заведение да се поддържа чистота. Всички горими отпадъци и смет да се изнасят своевременно.

9. Обслужващият персонал да бъде запознат с правилата на пожарна безопасност и начините за ползване на наличните средства за гасене на пожар.

II. Дейност в случай на авария, пожар или природно бедствие

1. Училището да има план за пожарна безопасност.

2. В случай на пожар, авария или природно бедствие директорът, педагогическият и обслужващият персонал са длъжни:

а) незабавно да съобщят за възникналата ситуация в Противопожарната служба и другите органи за оказване на помощ и да дадат сигнал за тревога;

б) да предприемат всички зависещи от тях мерки за извеждане на учениците и други лица от помещенията. Евакуацията да започне от помещението, където е възникнала аварията, пожара или помещението, засегнато най-много от природното бедствие, както и от помещенията, застрашени от разпространяване на създалата се опасност;

в) да преброят всички евакуирани ученици и наличието им да се свери с поименния списък на групата или класа;

г) да заведат изведените ученици на безопасно място;

д) незабавно да започнат действия със собствени сили и наличните средства за потушаване на пожара (спиране на развитието на опасностите от аварията или бедствието);

е) да окажат първа долекарска помощ на пострадалите, като се започне с тези, които се намират в особено тежко състояние и най-малките;

ж) да определят лице за посрещане на пристигащите групи за оказване на помощ, което да дава ясна информация за случилото се, кои са евакуирани и в кои помещения са останалите хора;

з) да оказват пълно съдействие на групите за помощ.

3. За всяка авария, пожар или природно бедствие да се уведомява РУО на МОН.

Инструктажи и обучения по безопасността, хигиената на труда и противопожарна охрана:

Директорът на училището с писмена заповед създава организация за цялостното провеждане на видовете инструктаж, техния обхват, продължителност, тематика и програма, както и длъжностните лица, които ще ги провеждат, съгласно изискванията на Наредба №3 на МТСТ и МЗ от 14.05.1996 г. за инструктажа на работниците и служителите по безопасността и хигиена на труда и пожарната безопасност.

Всеки работник, служител, учител и ученик, който постъпва на работа или за обучение, се допуска само след като бъде подробно инструктиран по безопасността и хигиена на труда и пожарната безопасност.

Инструктажите се провеждат по време на работа.

Провежданите инструктажи да се документират в книги за инструктаж.

Трудови злополуки:

Условията и редът за деклариране, установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки се определят с Наредба, обнародвана в бр. 8 на ДВ от 2000 г.

За всяка ТЗ самият пострадал или най-близкият свидетел на злополуката незабавно да съобщи на директора на училището.

Ръководството на училището е длъжно да организира разследване на обстоятелствата, свързани със злополуката.

За резултатите от разследването се съставя протокол, който се прилага към досието за ТЗ.

При аварийна, тежка или смъртна злополука ръководството на училището е длъжно да съобщи за нея на териториалното поделение на НОИ, териториалната администрация, РУО на МОН и прокуратурата.

Правилникът е приет на заседание на педагогическия съвет с протокол № 25 от 14.09.2026 г.

УТВЪРДИЛ ДИРЕКТОР:

……..
/Диана Стоянова/

СЪГЛАСУВАНО С ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА СБУ ПРИ НТБГ

…….
/Милена Стойчева/

СЪГЛАСУВАНО С ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА УС КЪМ КТ “ПОДКРЕПА”

…….
/Румяна Кралева/